

Odpady niebezpieczne – jak bezpiecznie z nimi postępować – część 1

Elektroodpady, inaczej elektrośmieci, to grupa odpadów obejmująca zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Tego typu odpady zawierają liczne substancje szkodliwe oraz trujące, które po wydobyciu się z uszkodzonego sprzętu – lodówki, pralki, komputera, świetlówki czy innego urządzenia elektronicznego – łatwo przenikają do gleby, wód gruntowych i powietrza. Może to powodować zanieczyszczenie środowiska naturalnego, stanowiąc tym samym zagrożenie dla roślin i zwierząt, a przede wszystkim dla zdrowia ludzi.

Spośród substancji niebezpiecznych, występujących w elektroodpadach, do najważniejszych należą: rtęć, ołów, związki bromu, chrom, kadm, nikiel, PCB (polichlorowane bifenyle), freon, azbest. Ze względu na zawartość substancji niebezpiecznych elektrośmieci nie mogą być gromadzone z innymi odpadami i wymagają selektywnego zbierania.

Zasady właściwego postępowania z elektroodpadami reguluje ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1688).

W ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym użyto pojęć, które warto wyjaśnić:

- **dystrybutor** – rozumie się przez to osobę fizyczną, jednostkę organizacyjną, która nie posiada osobowości prawnej lub osobę prawną w łańcuchu dostaw, która udostępnia na rynku sprzęt; dystrybutor może być jednocześnie wprowadzającym sprzęt;
- **wprowadzający sprzęt** – rozumie się przez to osobę fizyczną, jednostkę organizacyjną, która nie posiada osobowości prawnej lub osobę prawną, która, bez względu na wykorzystywaną technikę sprzedaży, w tym za pomocą środków porozumiewania się na odległość, produkuje, wprowadza lub odsprzedaży sprzęt;
- **zbierający zużyty sprzęt** – rozumie się przez to podmiot wykonujący działalność gospodarczą w zakresie zbierania zużytego sprzętu, który posiada decyzję w zakresie gospodarki odpadami, zezwalającą na zbieranie zużytego sprzętu;
- **punkt serwisowy** – rozumie się przez to miejsce, w którym jest wykonywana działalność gospodarcza polegająca na naprawie sprzętu.

Co posiadacz elektroodpadów powinien wiedzieć:

1. Zakazuje się umieszczania zużytego sprzętu łącznie z innymi odpadami. Uwaga! Kto wbrew zakazowi umieszcza zużyty sprzęt łącznie z innymi odpadami, podlega karze grzywny.

2. Obowiązki posiadacza zużytego sprzętu:

Posiadaczem zużytego sprzętu jest każdy, kto dysponuje tego typu odpadem, czyli materiałem nienadającym się do dalszego użytku. Posiadacz zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych jest obowiązany do przekazania zbierającemu zużyty sprzęt lub podmiotowi uprawnionemu do zbierania zużytego sprzętu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (podmiot prowadzący działalność inną niż działalność gospodarcza w zakresie gospodarowania odpadami, który zbiera odpady opakowaniowe i odpady w postaci zużytych artykułów konsumpcyjnych; przykładem tego typu działalności jest np. zbieranie leków i opakowań po lekach przez apteki, przyjmowanie zużytych artykułów konsumpcyjnych w sklepach, zbierania odpadów w szkołach, placówkach oświatowo-wychowawczych, urzędach i instytucjach – nieprofesjonalna działalność w zakresie zbierania odpadów).

Uwaga! Kto nie przekazuje zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych zbierającemu zużyty sprzęt lub podmiotowi uprawnionemu do zbierania zużytego sprzętu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, podlega karze grzywny.

3. Obowiązki dystrybutora

- Dystrybutor obowiązany jest do nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w punkcie sprzedaży, o ile zużyty sprzęt jest tego samego rodzaju i pełnił te same funkcje co sprzęt sprzedawany. Ta sama sytuacja ma miejsce,

gdy dystrybutor dostarcza nabywcy sprzęt – wtedy ma on obowiązek nieodpłatnego odbioru zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w miejscu dostawy tego sprzętu;

- Dystrybutor prowadzący jednostkę handlu detalicznego o powierzchni sprzedaży co najmniej 400 m², poświęconej sprzedaży sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych, jest obowiązany do nieodpłatnego przyjęcia w tej jednostce (lub w jej bezpośredniej bliskości) zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych. Dotychczas taki małągabarytowy sprzęt przyjmowany był tylko przy zakupie nowego urządzenia;

- Dystrybutor może odmówić przyjęcia zużytego sprzętu, który z uwagi na jego zanieczyszczenie stwarza zagrożenie dla zdrowia lub życia osób przyjmujących zużyty sprzęt.

Uwaga! Kto:

- nie odbiera nieodpłatnie zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych w punkcie sprzedaży, bądź w miejscu dostawy sprzętu;
- nie przyjmuje nieodpłatnie zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, którego żaden z zewnętrznych wymiarów nie przekracza 25 cm, bez konieczności zakupu nowego sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych;
- podlega administracyjnej karze pieniężnej.

4. Obowiązki prowadzącego punkt serwisowy

- Prowadzący punkt serwisowy jest obowiązany do nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu, w przypadku, gdy naprawa przyjętego do punktu serwisowego sprzętu jest niemożliwa ze względów technicznych lub gdy właściciel sprzętu uzna, że naprawa sprzętu jest dla niego nieopłacalna.

- Prowadzący punkt serwisowy może odmówić przyjęcia zużytego sprzętu, który z uwagi na jego zanieczyszczenie stwarza zagrożenie dla zdrowia lub życia osób przyjmujących zużyty sprzęt;

- Prowadzący punkt serwisowy jest obowiązany do umieszczenia w punkcie serwisowym w widocznym miejscu powyższej informacji oraz informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu;

Uwaga! Kto:

- nie przyjmuje nieodpłatnie zużytego sprzętu, pomimo że zużyty sprzęt nie stwarza zagrożenia, dla życia i zdrowia osób przyjmujących zużyty sprzęt;
- nie umieszcza w punkcie serwisowym informacji o punktach zbierania zużytego sprzętu oraz informacji o możliwości nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu;
- podlega karze grzywny.

5. Obowiązki zbierającego zużyty sprzęt

Zbierający zużyty sprzęt jest obowiązany do przyjęcia przekazywanego do niego zużytego sprzętu, w tym do co najmniej nieodpłatnego przyjęcia zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych;

Uwaga! Kto:

- wbrew przepisowi nie przyjmuje przekazywanego do niego zużytego sprzętu, podlega karze grzywny;
- tej samej karze podlega, kto, przyjmuje odpłatnie zużyty sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych.

6. Gdzie można przekazać elektroodpady na terenie gminy Cieszyń?

- zbierającemu zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny: Wykaz zbierających zużyty sprzęt umieszczony jest na stronie www.um.cieszyn.pl/smieci.

- podczas objazdowej zbiórki odpadów komunalnych organizowanej przez gminę w terminach wskazanych w harmonogramach odbioru aktualnego dla danego roku;

- do PSZOK, czyli punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w Cieszynie, ul. Motokrosowa 27 (za oczyszczalnią ścieków).

Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa